

Inteligentní řešení řízení dopravy ve Zlínském kraji

Implementace Koncepce ITS ZK

Obsah

1. Kooperativní dopravní systémy (C-ITS)
2. Architektura a funkční moduly
3. Spolupráce s aktéry na implementaci ITS ZK

Úvod

C-ITS „*Cooperative Intelligent Transportation Systems*“

Klíčovým slovem je "**komunikace**": C-ITS nabízí platformu pro komunikaci mezi vozidly, infrastrukturou a ostatními vybavenými účastníky silničního provozu, tj. „interoperabilita“. Dalším je "**standardizace**" kde dopravní systémy jsou založené na společných normách (EU).

Vývoj C-ITS byl veden výrobcí vozidel – C-ITS lze použít i v odvětví veřejné dopravy, k podpoře pohybu nákladních automobilů, zásahových vozidel IZS, elektrických vozidel, nebo jiného vybaveného vozidla (k podpoře řízení).

Cílem je povzbudit města, která jsou hlavními spotřebiteli ITS: C-ITS mohl přinést lepší výkonnost nebo nákladovou efektivnost, když jejich stávající systémy ITS potřebují modernizaci nebo nahrazení.

Spolupracující ITS systémy se nedají nikde koupit, ale musí se postupnými kroky trpělivě vybudovat!

C-ITS nelze vytvářet přes noc – vyžaduje to roky vývoje, standardizace a testování.

1. Kooperativní systémy ITS – vozidlo / infrastruktura / X

Bez dat, jste jen další člověk s názorem (pocitem).

ITS – Intelligent transportation system

Dopravní telematika musí vycházet z detailní analýzy stávající dopravní situace a stanoveného jasného řešení cíle.

Spolupracující ITS komunikují:

Projekt C2X

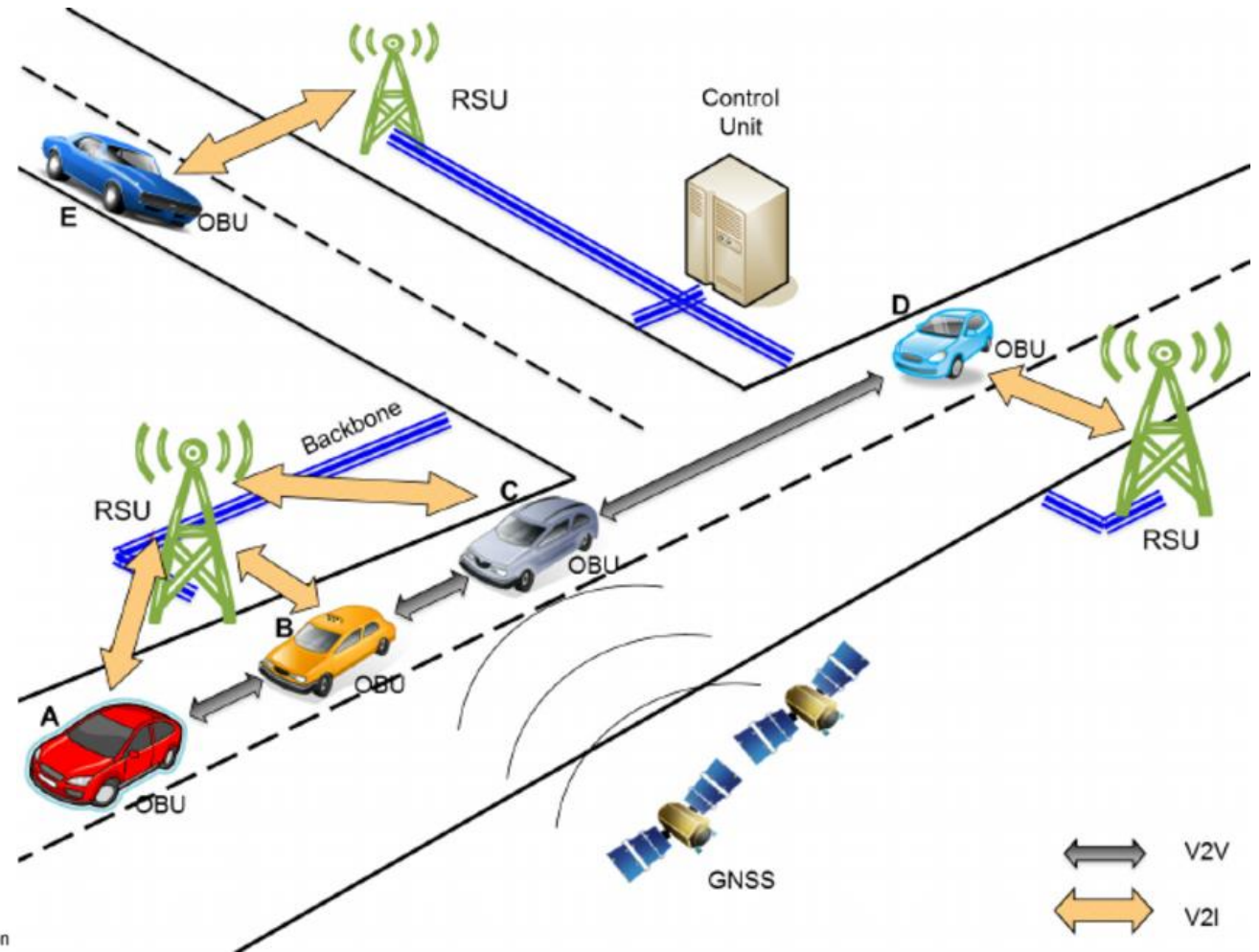
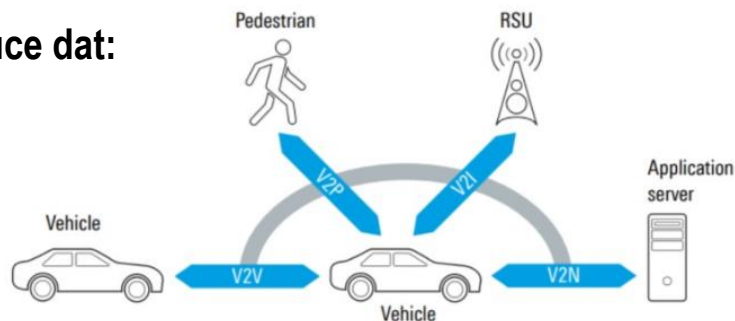
- ✓ vozidlo-vozdlo (V2V),
- ✓ vozidlo-infrastruktura (V2I),
- ✓ infrastruktura-vozdlo (I2V),
- ✓ infrastruktura-infrastruktura (I2I) pro výměnu informací.
- ✓ V2X vozidlo-všechno okolí

Typy použitých jednotek

- ✓ Ve vozidle: On - Board Unit (OBU)
- ✓ Na infrastruktuře: Road Side Unit (RSU)

Zpracování a distribuce dat:

- ✓ C-ITS back office (operační středisko)

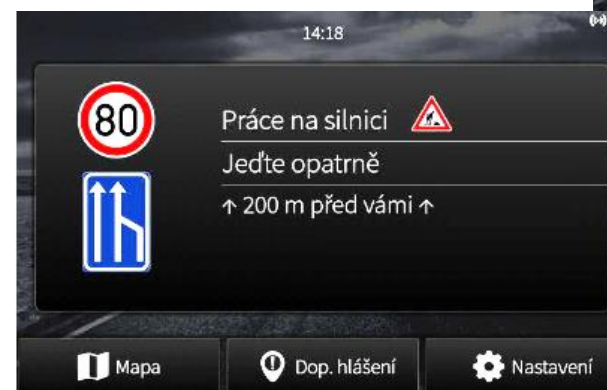
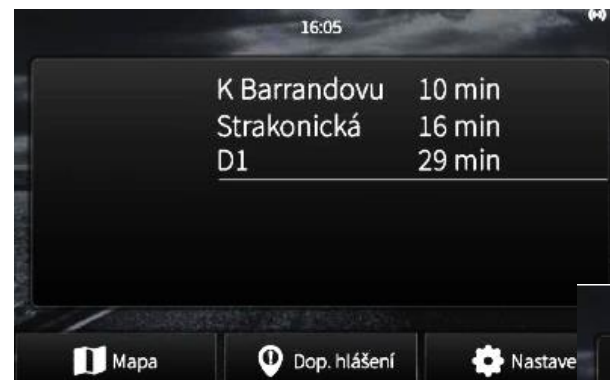
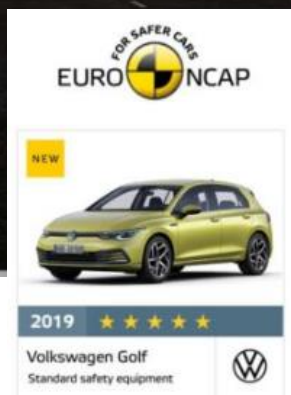

1. Kooperativní systémy ITS – cílové využití

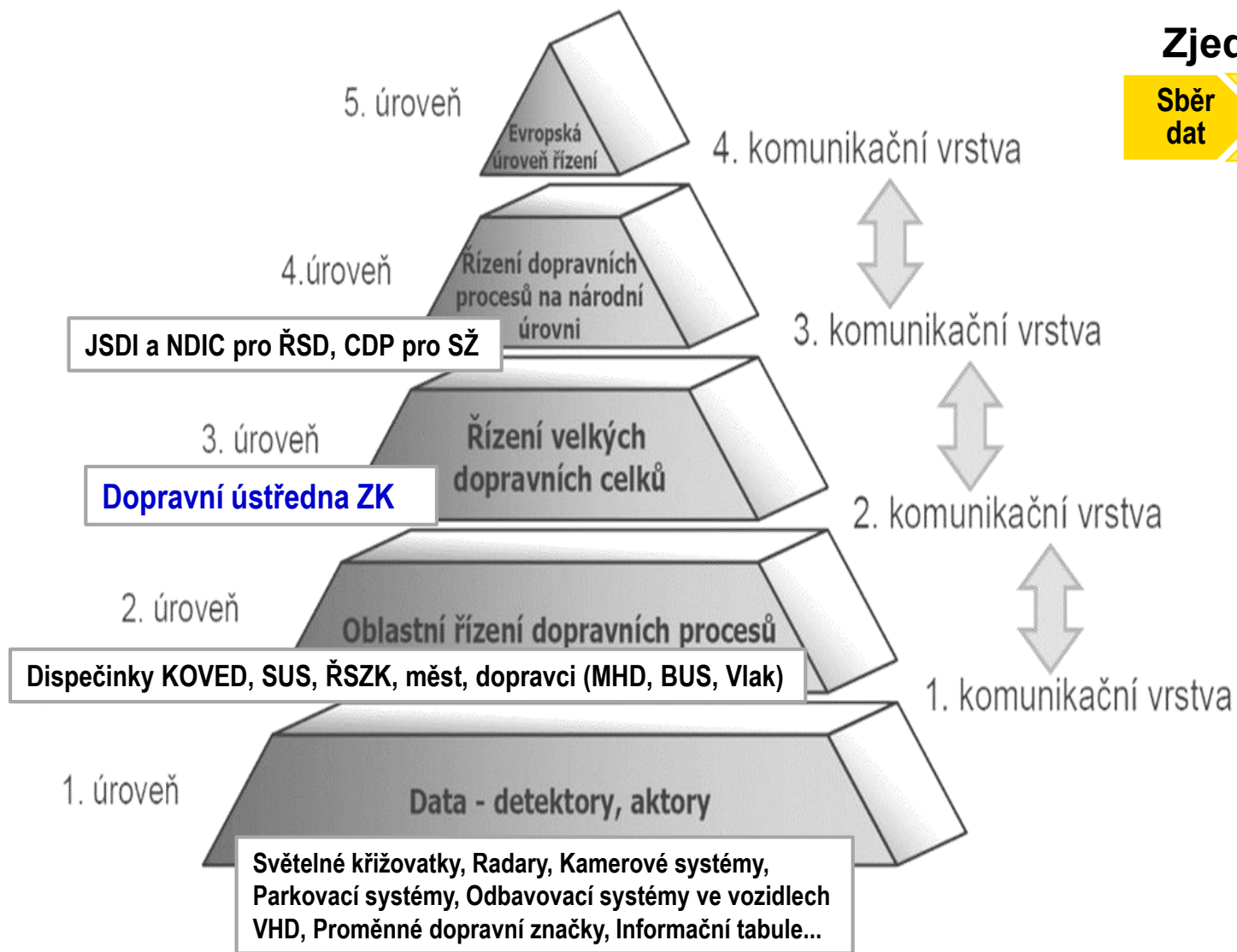
Zdroj: DALŠÍ VYUŽITÍ C-ITS TECHNOLOGIE V MĚSTSKÉM PROSTŘEDÍ. Jiří Vojta / - PDF Free Download (docplayer.cz)

C-ITS v nově vyrobených vozidlech

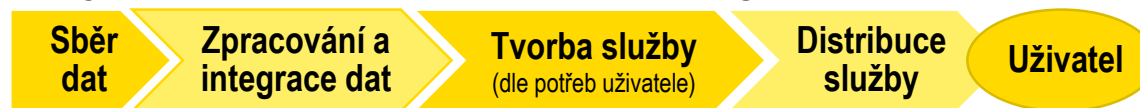
- ✓ C-ITS ve vozidlech VW Golf 8 od roku 2020
- ✓ pozitivní reakce odborné veřejnosti (ADAC)
- ✓ „**Další milník v bezpečnosti dopravy**“ (podrobně jako ABS, Airbag)
- ✓ Technologie má být zařazena do hodnocení bezpečnosti Euro NCAP
- ✓ Následování trendu dalšími automobilkami

2. Architektura a funkční moduly

Zjednodušená struktura služby ITS

Výstrahy a oznámení z NDIC na dálnicích

	D8 km 59 UZAVŘENA/CLOSED do 00:30 h		▲ 76 Modletice ⇒ 101 Říčany
	D8 km 70 UZAVŘENA/CLOSED použij ▲ 74		km 0 → 5
	D1 km 119 UZAVŘENA/CLOSED použij ▲ 119		km 10
	D8 km 87 UZAVŘENA/CLOSED do cca 21:10 hod		D1 km 21 → 29 stavební práce
	D0 km 23 UZAVŘENA/CLOSED		km 18

Oznámení z Cross na příjezdech do Zlína

	JIZ. SVÁHY CENTRUM NABREŽÍ	PRES 11 MIN 9 MIN

2. Architektura a funkční moduly

Jednotný systém dopravních informací pro ČR

Agendové systémy

Telematické systémy

Policie ČR

- dopravní nehody
- překážky provozu
- požáry vozidel
- kolony a kongesce
- porucha SSZ
- havárie sítí
- omezení provozu
- nebezpečí

Vlastníci správců inženýrských sítí

- omezení provozu

HZS ČR

- dopravní nehody
- překážky provozu
- požáry vozidel
- požáry objektů
- havárie sítí
- nebezpečí

Zhotovitelé staveb

- omezení provozu
- změny vedení dopravy

Zdravotnická záchraná služba

- dopravní nehody
- požáry vozidel
- nebezpečí

Správci komunikací

- dopravní nehody
- opravy a údržba
- sjízdnost
- meteorosituace
- poruchy SSZ
- havárie sítí
- překážky provozu
- parkování
- nebezpečí

Pořadatelé velkých akcí

- informace o parkování
- informace o příjezdových komunikacích

Obecní a městská policie

- dopravní nehody
- překážky provozu
- požáry vozidel
- kolony a kongesce
- porucha SSZ
- havárie sítí
- omezení provozu
- nebezpečí
- omezení parkování

DIC

- regionální dopravní centra měst

Silniční správní úřady

- uzavírky a objíždky
- zvláštní užívání
- omezení parkování
- blokové čištění

Odtahové služby

- informace o překážkách na dálnicích

Kamerový systém

- dohled provoz
- dohled meteorosituace

Liniové řízení provozu

Meteorologický systém

- výstrahy a varování
- prognózy
- radar
- stavová mapa
- aktuální situace
- meteostanice

Řídicí centra tunelů

- stavy tunelů
- kolony a kongesce
- uzavírky
- nebezpečí

Detekce kolon

- Floating Car Data
- sčítače dopravy
- Zdržení
- Dojezdové doby

C-ITS

- Kooperativní systémy

E-call

- Nehody

detekce jízdy v protisměru

Data o parkování

- obsazenost parkovišť a odpočívek

Informace od řidičů

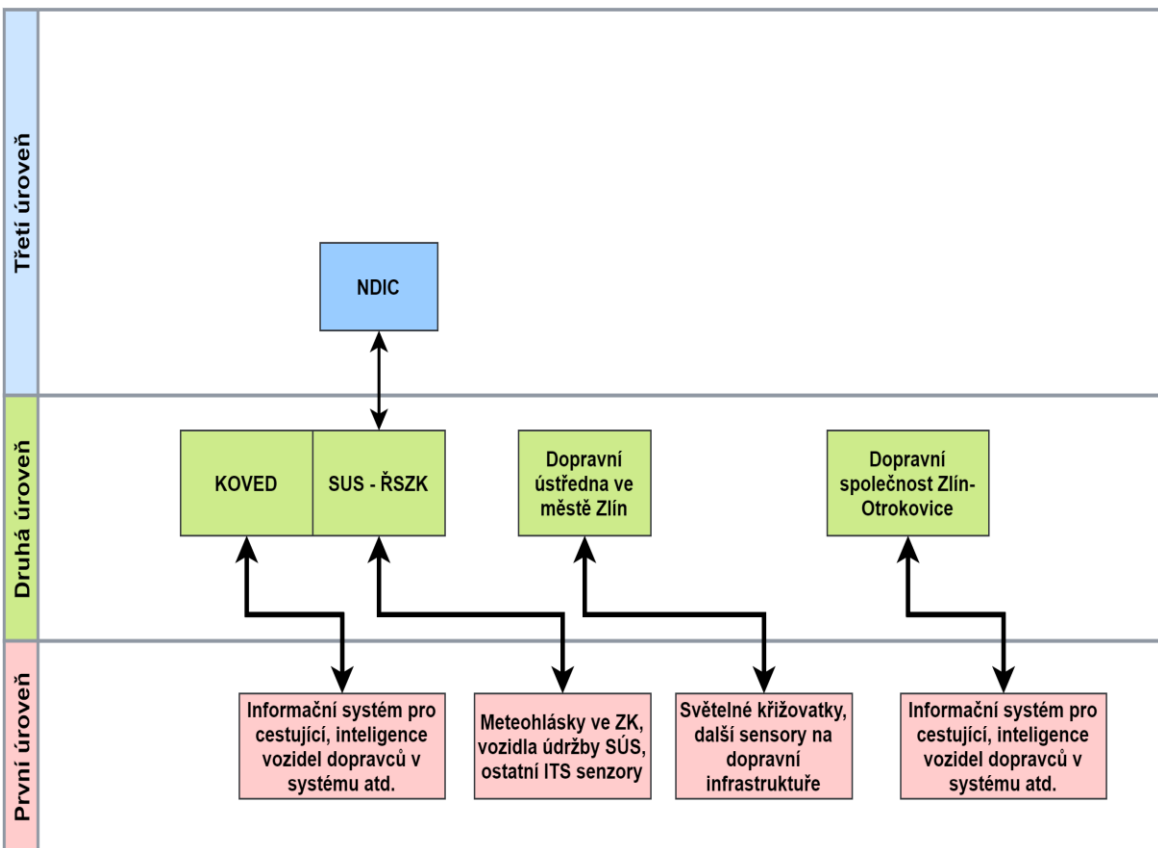
- callcentrum
- ČRO

800 280 281

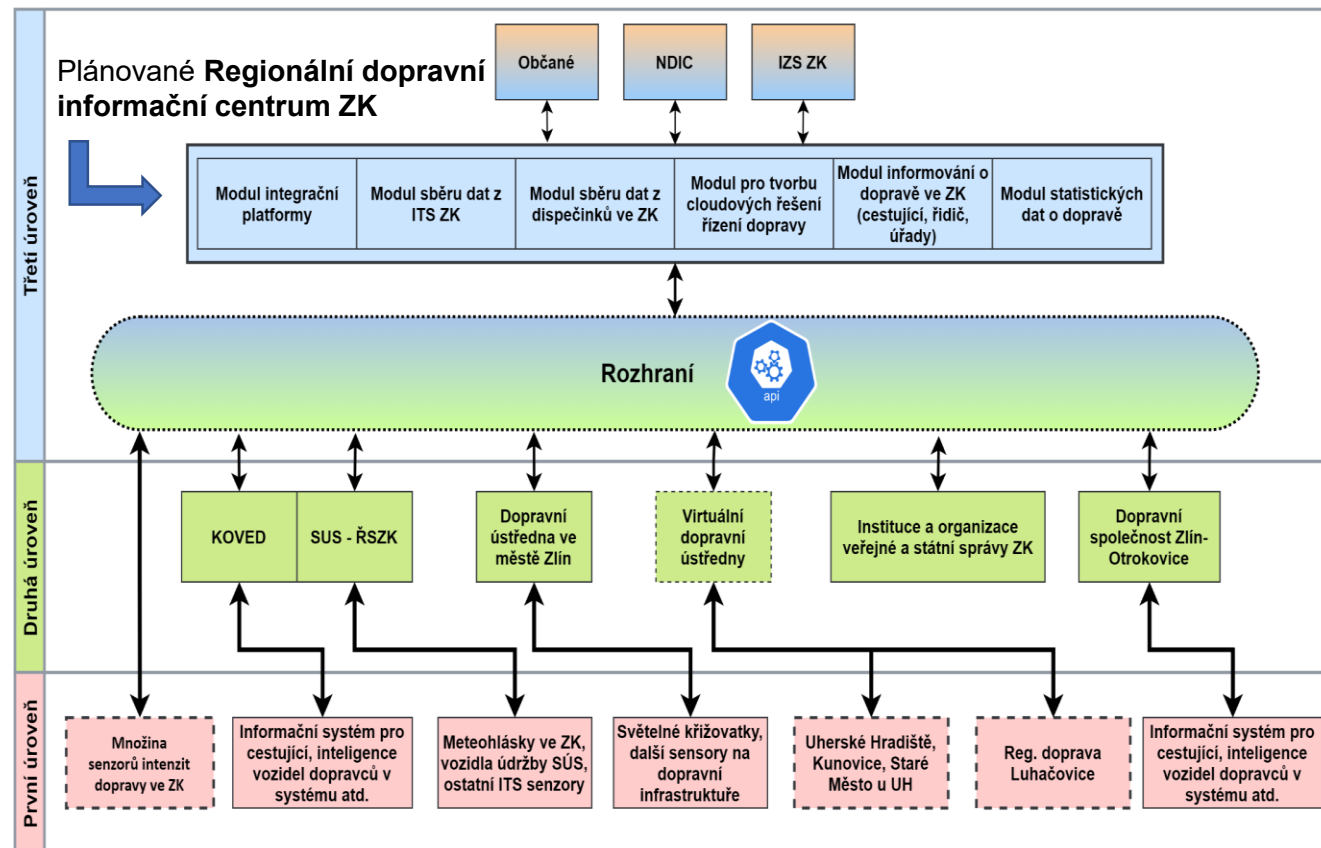
Regionální dopravní informační centrum ZK

2. Architektura a funkční moduly

Stávající stav architektury ITS ZK

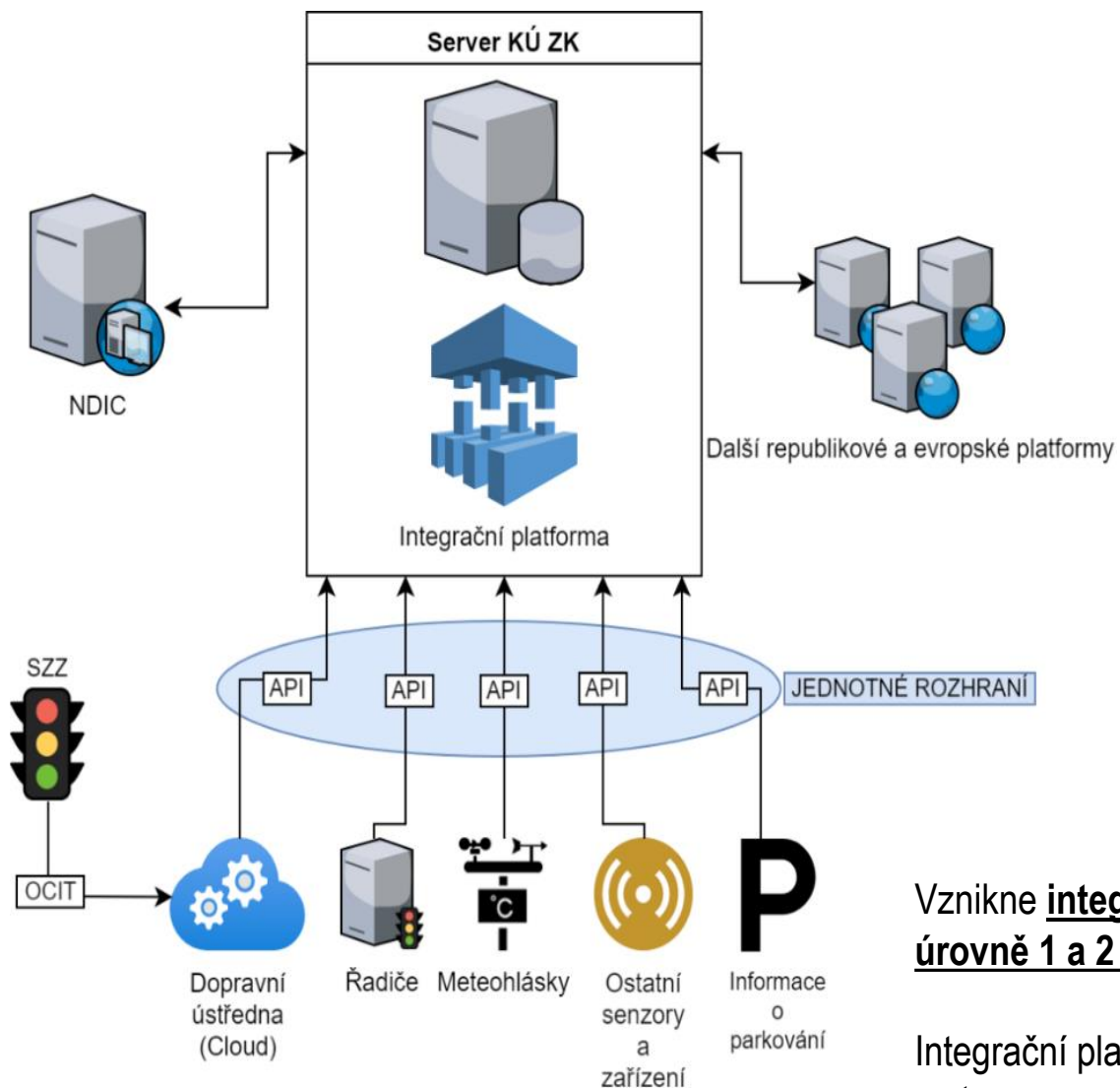
Navrhovaná architektura ITS ZK

Nezbytné je definovat architekturu / podobu centrálního krajského serveru pro ITS v dopravě včetně specifikace rozhraní (API) a datových modulů.

2. Architektura a funkční moduly

Regionální dopravní informační centrum ZK

Třetí úroveň architektury - plánovaný dopravní server KÚ, který je vrcholem regionálního řízení dopravy by měl obsahovat následující moduly:

Aktuální informace:

- ✓ Sledování intenzit dopravy na silniční infrastruktuře ZK.
- ✓ Sjízdnost na komunikacích ZK.
- ✓ Aktuální informace o dopravních omezeních, uzávěrkách.
- ✓ Aktuální omezení pro nákladní dopravu na komunikacích ZK.
- ✓ Aktuální pohyb vozidel ve veřejné dopravě ve ZK.
- ✓ Možnosti parkování v městech ZK - pouze pro nově realizované.
- ✓ V budoucnu modul pro zabezpečení informací pro chytrá vozidla (částečně či úplně autonomní)

Statistické informace:

- ✓ Vývoj intenzit dopravy na komunikacích ZK v čase.
- ✓ Sledování počtu přepravených cestujících ve veřejné dopravě.
- ✓ Statistické údaje o nehodách – vazba na celostátní systém.
- ✓ Organizace parkování a možnosti parkování ve městech ZK.
- ✓ Informace pro podporu multimodální přepravy zboží.

Vznikne integrační platforma, ke které budou postupně připojovány jednotlivé vstupy z úrovně 1 a 2 architektury ITS prostřednictvím otevřeného jednotného rozhraní.

Integrační platforma bude mít několik vrstev – datová; monitorovací a řídicí; uživatelská vrstva pro operátory a veřejnost; otevřená data

2. Architektura a funkční moduly

Regionální dopravní informační centrum ZK

Studie proveditelnosti „RDIC“

- ✓ Návrh etapizace řešení výstavby / rozvoje DÚZK z pohledu zapojených aktérů a funkcionalit
- ✓ Definuje propojení:
  - ⇒ C – ITS na všech světelných křižovatkách v kraji a realizované rozhraní OCIT. (např. umožní preferenci pro IZS a VHD na křižovatkách)
  - ⇒ Dopravní ústředny měst ve ZK.
  - ⇒ Meteostanice, Proměnné dopravní značení a Indikátory intenzit dopravy na vybraných místech silniční infrastruktury ZK.
  - ⇒ Provozních dispečinků VLD (koordinátoři a dopravci), MHD, SŽ, na IZS a správce infrastruktury (ŘSZK, SUS)
  - ⇒ Platební systémy a Informační systémy pro cestující VLD, MHD, železnice - CDP
  - ⇒ Využití telekomunikační sítě 21NET a digitální technické mapy DTM pro ITS
  - ⇒ Informování veřejnosti

Specifikace hlavních funkcí a služeb dopravního serveru a sledování:

- ✓ Aktuální dopravní situace (kongesce, uzávěry, nehody, dopravní omezení, sjízdnosti, atd.) na dopravní infrastruktuře ve ZK;
- ✓ Aktuální služby ve veřejné dopravě (jízdni řády, aktuální pohyb linek, služby VHD);
- ✓ Možnosti parkování v městech a možnosti přepravy zboží;
- ✓ Zabezpečení pevných statistických informací o DI - pro potřeby zvyšující se inteligence silničních vozidel. (dopravní značení, dopravní omezení, atd.);
- ✓ Všech potenciálních příjemců dopravních informací, budoucích uživatelů služeb dopravního serveru.

Moderní technologie tvoří služby na principu cloudových / virtuálních řešení / získané informace umožňují několikrát využívat v různých aplikacích.

3. Spolupráce s aktéry na implementaci ITS ZK

„Inteligentní řešení řízení dopravy ve ZK“

Veřejná správa

- Ministerstvo dopravy ČR, Odbor ITS a kosmických aktivit
- KÚZK, STR / KH / ŘDP / DOP ...
- Pracovní výbory SMART Regionu ZK
- Statutární město Zlín (SMZ), oddělení koordinace projektů
- Města Uherské Hradiště, Staré Město, Kunovice
- Město Kroměříž, (TS - provozovatel MHD)
- Město Vsetín, Valašské Meziříčí (MHD)
- a vybrané další ORP ...
- ...

Akademický sektor

- UTB Zlín, FAI, FAME (TAČR), UTB UH - FLKŘ
- ČVUT, VUT, ...

Odborné platformy

- KPM consult – zpracovatel Koncepce ITS ZK
- Ernst&Young (EY) – projekt: Národní koordinátor inteligentní mobility
- Deloitte Advisory - projekt: C-Roads Czech Republic
- Smart Plan - implementace konceptu Smart City
- Národní dopravní a informační centrum (NDIC / JSDI)
- Incinity Zlín – CROSS (Platforma INVIPO)
- ...

Spolupracující organizace

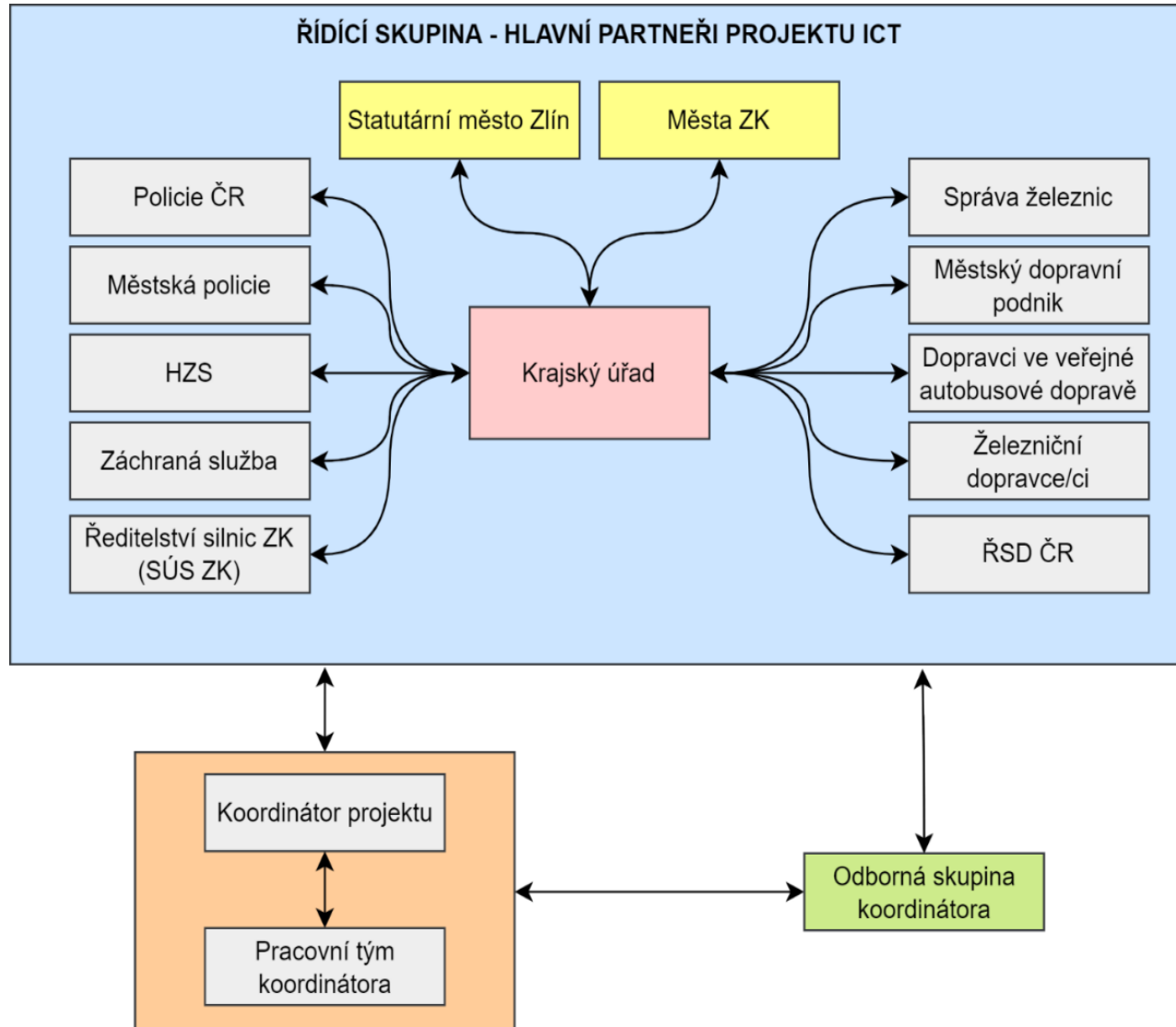
- KOVED,
- ŘSZK,
- SÚS Zlínska, ...
- ...

Lidstvo se za příštích 20 let změní více než za posledních 300 let

Big Data, Cloud, IoT, AI, Quantum-Computing, Blockchain, 3D-Printing VR/AR/MR
Velké objemy dat úložiště dat, internet věcí, umělá inteligence, kvantový počítač, bloková databáze/řetězec, 3D tisk, virtuální/ rozšířená/ mixovaná realita.

3. Spolupráce s aktéry na implementaci ITS ZK

„Inteligentní řešení řízení dopravy ve ZK“

Proč je to důležité?

- **Organizační aspekty ITS**, synergické vazby
  - Kraj nemá ambice zasahovat do řízení dopravy na úrovni měst
- Komunikace s aktéry – **koordinační role kraje**
- Osvěta v oblasti ITS
- Diskuse o rozvoji ITS ve ZK
- Propojování aktérů v území (propojitelnost systémů a předávání informací jak horizontálně tak vertikálně)
  - Výměna a sdílení informací aktéry v území
  - Vazba na okolní regiony a národní úroveň
- Příspěvek pro tvorbu vhodných podmínek pro rozvoj ITS ve ZK
- **Princip dobrovolnosti**
- Dnes: pracovní výbor SMART pro dopravu

ITS ZK

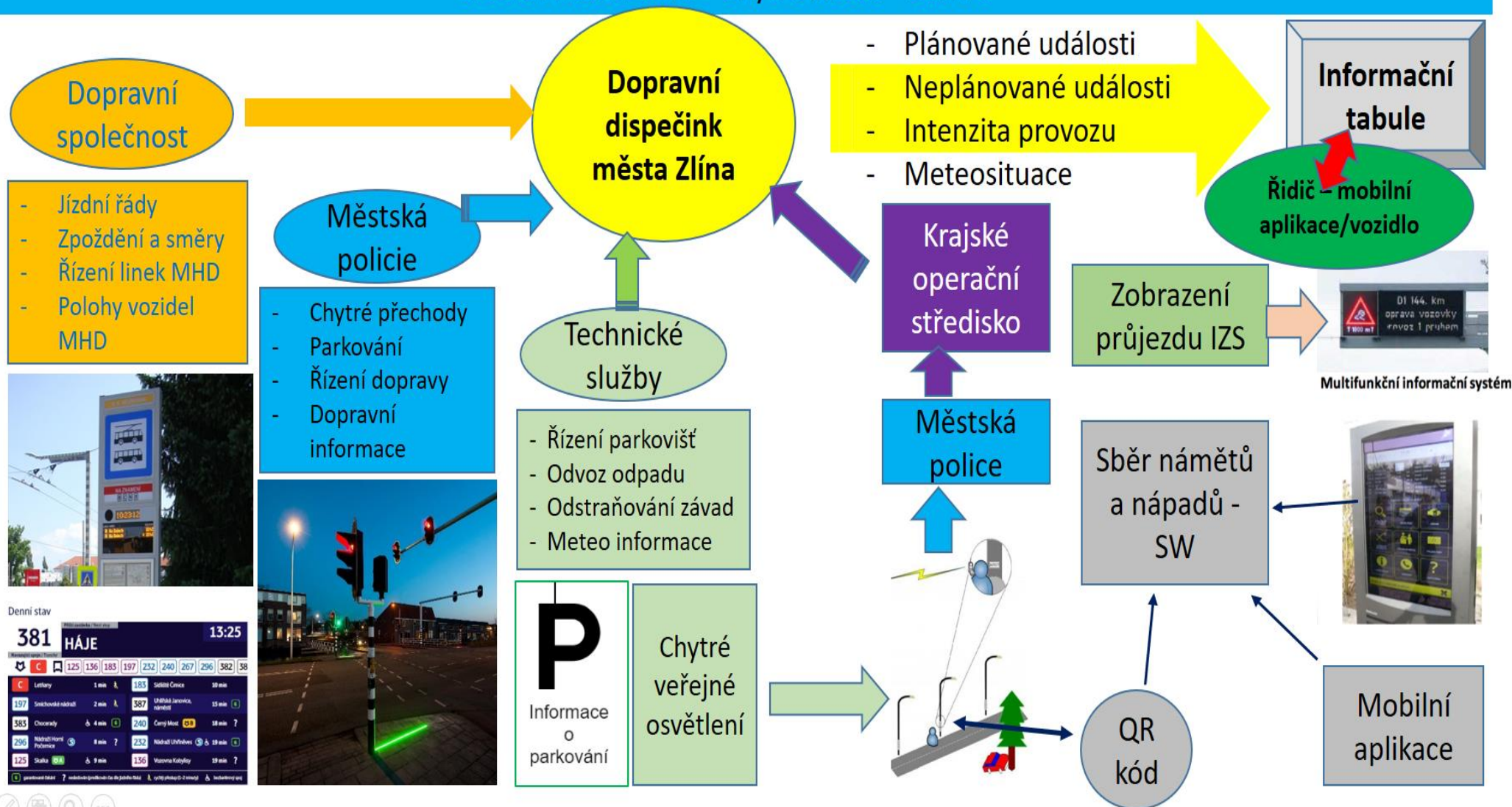
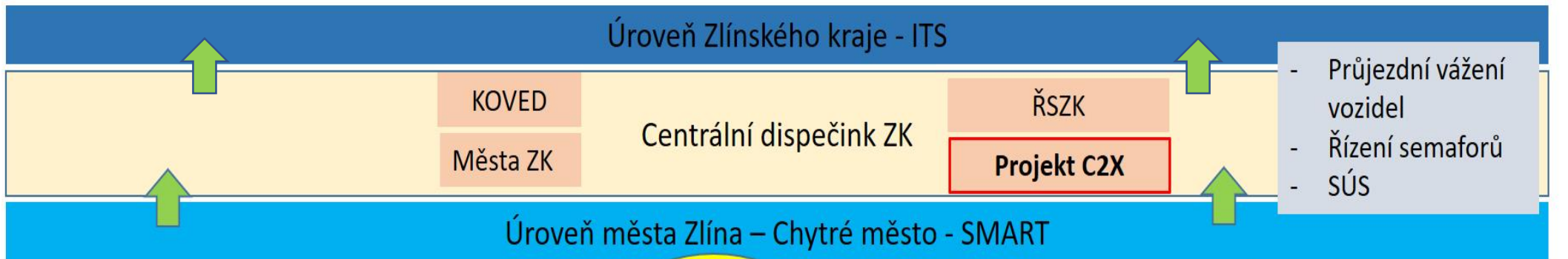

Chytré město

Zlín

SMART CITY

INVIPO
city in context

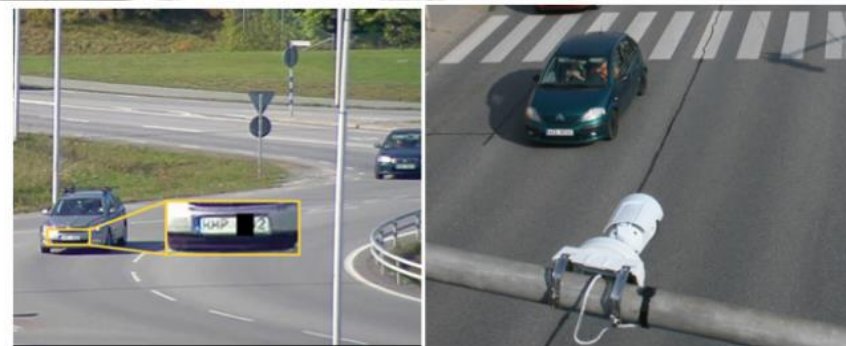
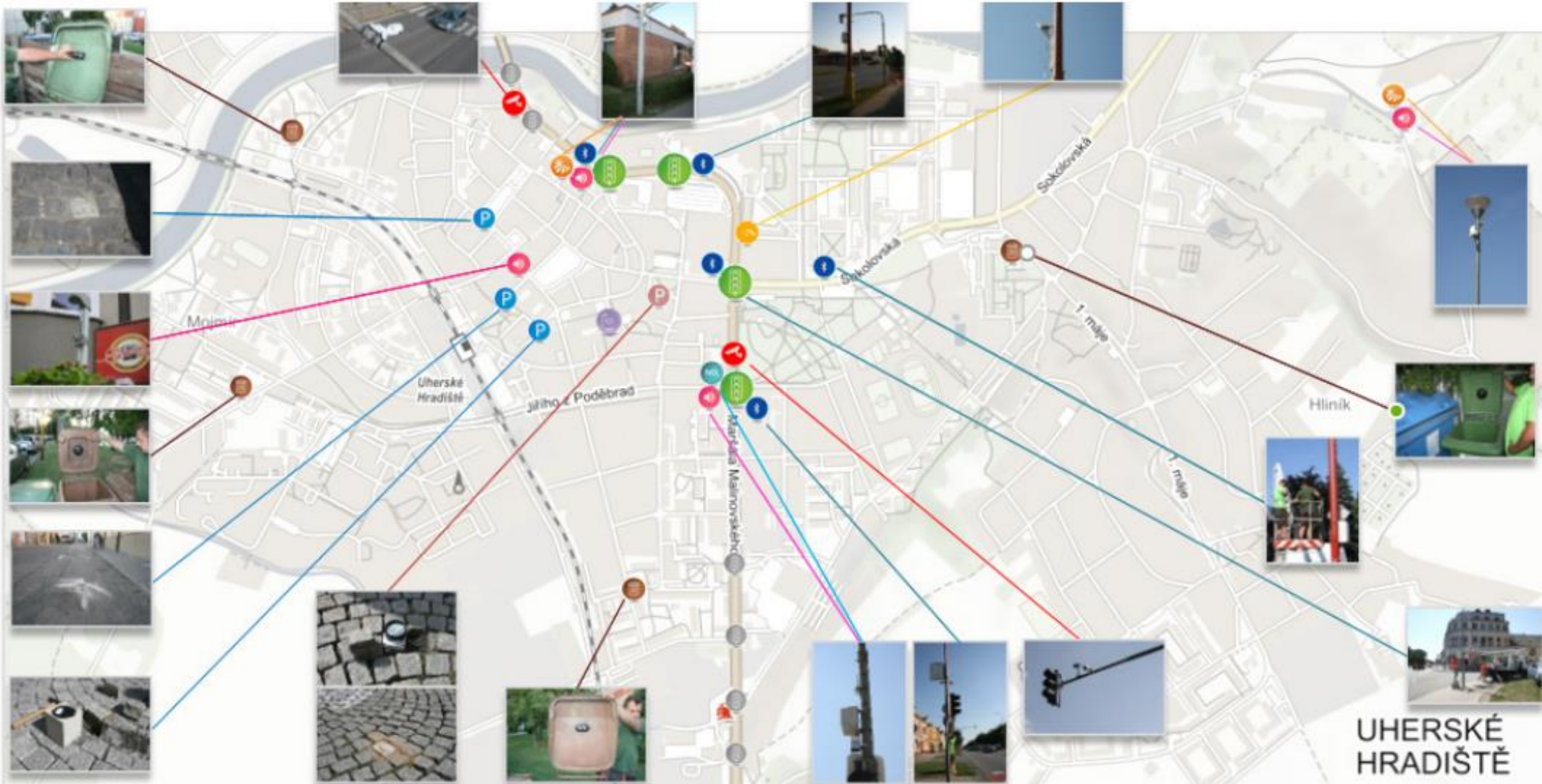
 ITS ZK

Chytré město

Uherské
Hradiště

SMART CITY

ITS ZK

Chytré město

X Y

SMART CITY

Různí aktéři budou řešit vlastní cesty rozvoje ITS. ZK jde o vytvoření otevřeného rozhraní v jejich řešeních

=

Výměna a sdílení dat mezi aktéry v kraji

CROSS

VÁŽENÍ ZA JÍZDY | ŘÍZENÍ DOPRAVY | PARKOVACÍ SYSTÉMY | SILNIČNÍ METEOROLOGIE | DETEKCE PŘESTUPKŮ | DETEKCE DOPRAVY

VÁŽENÍ ZA JÍZDY | Pro delší životnost silnic | **ŘÍZENÍ DOPRAVY** | Městem snadno a rychle | **PARKOVACÍ SYSTÉMY** | Řešení pro snadné parkování

INVIPO city in context | **INCINITY**

SILNIČNÍ METEOROLOGIE | Počasí vás nezastaví | **DETEKCE PŘESTUPKŮ** | Uvolníme zablokované ulice | **DETEKCE DOPRAVY** | Dopravní data pro každou situaci

intens

in

Data mluví. Mobilita funguje.

SMARTIC VARS

DETEKTORY DOPRAVY A METEOSTANICE | KAMERY | ZAŘÍZENÍ PRO ŘÍZENÍ A OVLIVNĚNÍ PROVOZU | NAVIGAČNÍ A PALUBNÍ SYSTÉMY | WEBOVÉ A MOBILNÍ SLUŽBY PRO VEŘEJNOST

MĚSTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA | PÁRKOVACÍ ZÓNY | EVIDENCE UZÁVĚREK SILNIČNÍ ÚDRŽBA | DOPRAVNÍ INŽENÝŘI

ŘÍZENÍ A OVLIVNĚNÍ PROVOZU | SBĚR A ZPRACOVÁNÍ DAT | POSKYTOVÁNÍ DOPRAVNÍCH RMACÍ | ČEČERSKÝ LED

ITC INFRASTRUKTURA

DATA BAZE LOKALIZAČNÍCH A GEOGRAFICKÝCH DAT | DATA BAZE PRAVIDEL A SCÉNÁŘŮ | DATA BAZE AKTUÁLNÍCH DAT | DATA BAZE HISTORICKÝCH DAT

SITRAFFIC Scala
Architektura systému

YUNEX TRAFFIC | **SIEMENS** Ingenuity for life

A Siemens Company

Úroveň řízení oblasti Sitraffic Scala

Úroveň řízení uzlu C800/C900.....

Řízení a koordinace křižovatek
Monitoring
Centrální optimalizace řízení dopravy

Řízení prostřednictvím dopravně závislé volby signálních plánů
Řízení prostřednictvím časově závislé volby signálních plánů

Děkuji za pozornost

Stanislav Jaša

Stanislav.Jasa@kr-zlinsky.cz

Odbor strategického rozvoje kraje

Pavel Kavan

Pavel.Kavan@kr-zlinsky.cz

Odbor dopravy a silničního hospodářství

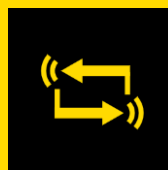
Krajský úřad Zlínského kraje

Třída Tomáš Bati 21, Zlín

Odkaz ke stažení Konceptce rozvoje ITS ZK:

<https://www.kr-zlinsky.cz/koncepce-rozvoje-its-zlinskeho-kraje--cl-5413.html>

**Intelligentní
dopravní systém**
Zlínského kraje

Zlíns **kraj**
Kraj bez hranic